

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГЛУХІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА ДОВЖЕНКА (УКРАЇНА)
РАДІОАСТРОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ НАН УКРАЇНИ
СПІЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДОВГО БАЗОВОЇ ІНТЕРФЕРОМЕТРІЇ (НІДЕРЛАНДИ)
МОЗИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. П. ШАМЯКІНА (БІЛОРУСЬ)
УНІВЕРСИТЕТ МАНІТОБІ (КАНАДА)
ВЕНТСПІЛСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК (ВЕНТСПІЛС, ЛАТВІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ АФЬОН КОКАТЕПЕ (ТУРЕЧЧИНА)
ВИЩА ШКОЛА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК (ПОЛЬЩА)
ГОЛОВНА АСТРОНОМІЧНА ОБСЕРВАТОРІЯ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ КОСМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАН УКРАЇНИ ТА ДЕРЖАВНОГО КОСМІЧНОГО АГЕНТСТВА
УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА АСТРОНОМІЧНА АСОЦІАЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА (УКРАЇНА)
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО (УКРАЇНА)

ЗБІРНИК ТЕЗ
II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

«II Шкловські читання
«Проблеми сучасних природничо-математичних наук та методик їх викладання»

Глухів – 2020

Аліна Савченко
магістрантка II року навчання
за спеціальністю «Екологія»
Таврійського державного агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного
Науковий керівник Поправко О.,
к. філос. н., доцент

МОРАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧЕНОГО ПЕРЕД СУСПІЛЬСТВОМ У СУЧАСНОМУ СВІТІ

Проблема моральної відповідальності вченого перед суспільством обумовлена суперечливим характером між прагненням ученого до свободи творчості й відповідальністю, яка пов'язана з наслідками його відкриттів для людства. Навіть коли вчений не може передбачити ці наслідки, це не знімає з нього моральної відповідальності перед суспільством.

Один з аспектів етичних проблем пов'язаний з екологічною кризою, що насувається на планету. Головною причиною її розвитку є науково-технічний прогрес. У результаті бурхливого зростання науки й техніки, оволодіння таємницями й силами природи, використанням цих сил на благо людини, середовище нашого існування значно зменшилось і забруднилось. Так, за даними екологів, за останні 500 років люди видобули із землі понад 50 млрд. тон вуглецю, 2 млрд. тон заліза, 20 млн. тон міді, 20 тис. тон золота; на теперішній час людство щорічно споживає понад 5 млрд. тон корисних копалин і 3 млрд. тон рослинної маси. За останні 100 років знищено 2/3 лісів; у результаті 19 відсоткам суші загрожує перетворення на пустелю. Значну небезпеку становить забруднення навколишнього середовища: 30 млрд. тон нафтопродуктів щорічно потрапляє у води світового океану, тільки в результаті людської діяльності в атмосферу щорічно викидається 10 млрд. тон вуглекислого газу. Різко виснажуються ресурси питної води. За останні десятиліття XX століття вимерло 34 види ссавців. Сьогодні під загрозою вимирання майже 1000 хребетних і 25 тис. видів рослин [1].

У результаті такої діяльності людство опинилось перед серйозною загрозою екологічної кризи. Відповідальність вчених в таких умовах полягає в наступних моментах:

- необхідно формувати новий світогляд учених, який би виходив з уявлень про те, що людина – частина природи, а тому повинна сприяти її розквіту й гуманізації;
- необхідно формувати у вчених екологічний стиль мислення, підвищувати роль екологічного виховання молодих наукових кадрів;
- першочерговим завданням для науковців повинен стати пошук і створення штучних матеріалів і нових видів енергії, здатних замінити природні ресурси, що виснажуються.

Підсумовуючи зазначимо, що в ситуації виникнення глобальних проблем і криз вченим необхідно звернутись до своєї совісті, закликати почуття відповідальності, щоб знайти правильні шляхи для подолання існуючих загроз і запобігання їх у майбутньому. Для цього науковцям у їх професійній діяльності потрібно керуватись принципом, що нове знання не повинне збільшувати ризик існування й виживання людини, а має служити на благо людства, його інтересам.

Література

1. Екологічна катастрофа: головні загрози нашій планеті у п'яти графіках. *BBS News Україна*. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-48169628>